

Zebarri

8. zenbakia 2004ko abendua

Etxebarriko Udal Euskaltegiko ikasleek egina

GABON ZORIONTSUAK

ETA URTE BERRI ON!

**Barruan
zer?**

• Euskara ikasteko aholkuak

• Tranbia

• Elkarrizketa: eskolako jangela

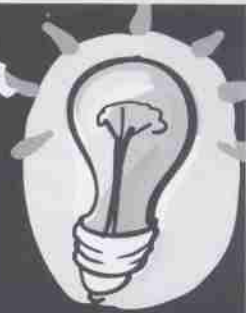
• Lo egiteko aholkuak

• Bitxikeriak

• Gabonetako loteria

Nola ikasi euskara ondo eta azkar

Euskaltegiko ikasleok egunero etortzen gara klasera euskara ikasteko asmoz. Baina klasetik kanpo, zer egin dezakegu euskaraz ondo eta azkar ikasteko? Pentsatzen jarri gara eta hona hemen gure dekalogo:

1. Euskaraz hitz egin euskaldunekon, eta ikaskideekin (eskolatik kanpo ere bai). Baita umeeekin ere.
2. Umeeekin euskaraz jolastu.
3. Euskarazko irratia entzun eta ETB1 ikusi: marrazki bizidunak, dokumentalak, kirola,...
4. Euskaraz irakurri: umeei eskolatik ekartzen dituzten oharrak, publizitatea, gutun elebidunak, egunkariko berriak, ipuinak, liburuak.
5. Antena jarri kalean, trenean, autobusean.
6. Giro euskalduna bilatu: herri euskaldun batera joan larunbata edo igandea pasatzera, artisau-azoketara joan, herri-kirolak, euskal dantzak ikusi, etab.
7. Etxean, erosketa-zerrenda euskaraz egin, ohar txikiak euskaraz idatzi.
8. Ordenadore bidez euskara indartu: euskarazko jolasak, web orriak, etab.
9. Euskal abestiak entzun eta ulertu, edo ikasi.
10. Barnetegira joan.

Etxebarriko zenbait garraiobide

Etxebarri Bilbo ondoan dagoenez, baditu zenbait abantaila eta baita zenbait desbantaila ere. Abantailen artean, dudarik gabe, garraiobideak azpimarratu beharko genituzke. Artikulu txiki honetan Etxebarrin izan diren zenbait garraiboderen aipamena egiten dugu.

Trena

Bizkaiko hiriburuaren garapen ekonomiko eta demografikorako oinarritzko faktorea trenbidearen eraikuntza izan zen.

1882.urtean, Bilbo eta Durango arteko lehenengo trenbide sarea zabaldu zen. Geroago, Gernika (1888) eta Zumarragara (1889) ailegatzen ziren sare berriak egin zituzten.

Trenbidea, Durangaldeko ekonomiaren hazkundean eragin handia izan zuenez, laster, komunikabideak hobetu zitezzen tranbia irekitzeko posibilitatea ikertzen hasi zen. Hala ere, Arratia haranaren ez zegoen trenbiderik, orga batzuez baliatzen ziren Lemoako trenbide geltokira ailegatzeko.

1900.urtean, trenbidea zela eta, Bilbo eta Bilbo handiko guneetan, %174 hazi zen biztanleria. Arratian berriz, komunikabiderik ez zegoenez, biztanleriak behera egin zuen.

Tranbia

1899.eko utarriaren 9an, sortu zen konpania. Hasiera batean motorra baporez ibiltzen zen, baina bultzatzaileen asmoa elektrizitatez ibiltzea zen.

Handik aurrera, gunen industrial nagusiak zeharkatu zituen; Bolueta (Begoña), Baskonia (Basauri), Galdakao eta Zaratamo aldea.

Garai hartan, Arratian zenbait bainuetxe ireki zituzten, osasun turismoak arrakasta handia zeukala ikusiz.

1956.eko abuztuaren 1ean, Plazakoetxe-Galdakao eta Lemoaren artean zegoen ibilbidea kendu egin zuten. Horren ondorioz, ibilbidea zatituta geratu zen, alde batetik Bilbotik Galdakaoa 10 kilometroko ibilbidea geratu zen, eta beste aldetik Lemoatik Zeanurira 15 kilometroko ibilbidea.

ARRATIAKO TRANBIAREN AMAIERA

Baina tranbien jabeak ez zuten inbertitzen tranbian eta mende

hasierako kotxeak erabiltzen jarraitu zuen jendeak. 60ko hamarkadaren hasieran, Arratiako tranbia desagertzeaz zegoen, gero eta trafiko handiago zegoen Gasteizera joateko Barazarreko meudatetik; horregatik, errepideak handitu egin behar izan zituzten eta hori tranbiaren kontra zihoan.

Tranbiaren amaiera luzea eta motela izan zen. Desagertu baino lehen, haien lekuan beste garraio publiko bat antolatu behar zuten eta hori egiteko, lanak oso zailak izan ziren.

1962.eko abenduaren 5ean, tranbiaren zerbitzuak amaituko zirelakoan zeuden. Dena den, tranbiaren lana egingo zuten autobusak ez zeuden prestatuta eta tranbiak urte batzuk gehiago ibiltzen jarraitu behar izan zuen. Bi urte geroago autobus ibilbideak prest zeuden eta 1964.eko azaroaren 30an, tranbiaren zerbitzuak amaitu egin ziren.

Baina benetan hura izan ote zen tranbiaren amaiera? Hona hemen zer irakurri dugun Euskotrenek duen web-gunean: "Etxebarri eta Atxuri artean gaur egun dagoen trenbide linearen orde, 2012. urterako tranbia zerbitzua ezartzea aurreikusten da."

Metroa

Datorren urtarrilaren 15ean Metroa Etxebarrira helduko dela eta, jai itzela ospatuko omen dugu. Metroa abiatu zenetik ia 10 urte igaro dira hona heldu aurretik, 1995ean jarri

baitzen martxan.

Itxaronaldia etxebarritarrok espero genuena baino zertxobait luzeagoa izan da zenbait arazo izan direla medio, alde batetik lanen atzerapena eta bestetik desadostasun burokratikoak. Hala ere, azkenean lortu dugu Bilbo Handiarekiko lotura azkarra, eroso eta garbia edukitzea.

Zer ondorio aurreikusi ditzakegu Metroaren etorrerarekin? Lehenik eta behin, 3 minuturo izango dugu Bilbora joateko aukera, atzera-aurrera haundia dabilen orduetan behintzat. Bigarren, horrelako garraiobide bat eskuragarri izateak jende asko animatuko du hona bizitzera etortzera. Eta azkenik, kalitatezko zerbitzu batek gure bizi kalitatea hobetzeko aukera emango digu. Ongi etorri, Metro jauna!

Jangelako begirale bati egindako elkarrizketa

San Antonioko ikastetxe publikoan lan egiten du gure langileak. Jantokiko begiralea da, eta lau urte daramatza bertan lan egiten.

• **Zein da zure ordutegia?**

12:30etatik 15:00ak arte.

• **Zenbat umek bazkaltzen dute egunero jantokian?**

110 ikaslek.

• **Elkarrekin bazkaltzen dute guztiak?**

Hiru txanda egiten dira. Lehenengo txanda

12:30etan sartzen da, eta ordu bata eta

laurdenetan irteten da, eta bost urteko umeak dira.

Bigarren txanda ordu bata hamar gutxiagotan sartu eta ordu bata eta erdietan irteten da, horiek haur-hezkuntzakoak dira.

Hirugarren txanda DBHkoak dira, eta ordu biak hamar gutxiagotan sartu eta ordu biak eta hamarrean irteten dira.

• **Zure ustez nolakoa da janaria?**

Ez da etxekoa bezain ona, baijan goseak egoten dira, eta umeek jan egiten dute.

• **Normalean, euskaraz hitz egiten da jantokian?**

Bai, asko erabiltzen dugu.

• **Zure ustez, langile gutxi zarete umeak zaintzeko?**

Bai, lau zaintzaile gara 110 ume kontrolatzeko, baina delegaritzak esaten du nahikoa dela.

• **Zer egiten dute ikasleek jan eta gero?**

Batzuk liburutegira joaten dira, eta beste batzuk patiora joaten dira, jolastera. Momentuz, ez dago tailerrik, baina posible da tiler batzuk antolatzea.

• **Konta ezazu anekdota bat:**

Badaude bost ume Marokotik etorri direnak. Haientzat janari berezia prestatu behar dugu. Gaur, adibidez, indaba gorriak zeuden jateko (txorizo eta guzti), baina haientzat indabak besterik gabe ipini ditugu. Ume txikiek ez dute erlijio kontua ulertzen, eta denek bezala jan nahi dute.

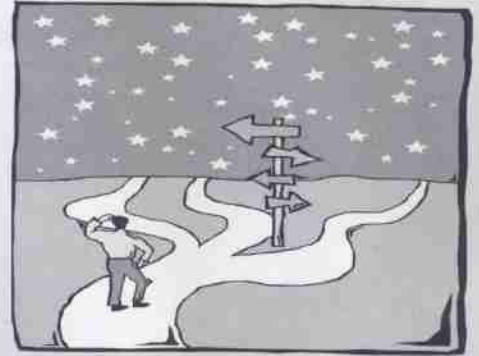

A h o l k u a k

*Arazo asko dauzkazu lo egiteko?
Nekatuta zaude berdinak entzuten?
Ezin duzu gauzez takada batean lo egin?
Amesgaiztoak dituzu?*

ZURE ARAZOAREN IRTENBIDERIK ONENAK DAUZKAGU

Gure terapia jarraitzen duzun edo ez jakiteko mesedez egin ezazu X bat hurrengo esaldi hauetan:

- Afari arina egin.
- Ilundu ondoren ez edan kaferik edo bizigarririk, ezta anfetaminarik ere.
- Lotara joan baino lehen edari beroak hartu: esnea, infusio lasaigarriak, brandy ...
- Edalontzi bat esne edatea komeni da ohera joaterakoan.
- Hartu dutxa epela lotara joan aurretik (lagunduta hobe).
- Ez irakurri ohean argia itzalita.
- Ez ikusi telebista ohean (bekatua da).
- Egunean zehar ez egin lo kuluxka luzeegirik.
- Jarraitu ezazu egunero ordutegi bera oheratzeko eta esnatzeko.
- Egon bainu berotan luzaroan.
- Ipini sudurrean zapi bat kloroformoz blai.
- Ahaztu zure hipoteka ordaintzea.
- Noizean behin gaupasatxo bat egitea ez da txarra, ondoren lo egiteko.
- Grabatu "cine de barrio" delakoa eta oheratu baino lehen ikusi osorik.
- Besteak funtzionatzen ez badu, probatu porruarena.

